

Nyt fra globaliseringen: Historisk frihandelsaftale mellem USA, Asien og Stillehavslændene

Mandag den 6. oktober nåede USA og 11 nationer i Asien og Stillehavsområdet til enighed om en historisk frihandelsaftale, det såkaldte Trans-Pacific Partnership (TPP). Landene omfatter Australien, Brunei, Canada, Chile, Japan, Malaysia, Mexico, New Zealand, Peru, Singapore, USA og Vietnam. Frihandelsaftalen er den største regionale handelsaftale nogensinde og omfatter nogle af verdens tunge økonomier, der sammen tegner sig for 40 pct. af verdensøkonomien og et marked på 800 mio. mennesker.

TPP er kulminationen på fem års intense forhandlinger mellem landene og er et vigtigt resultat ikke kun for de nationale regeringer, men for hele verden. Det mener OECD's generalsekretær, der i denne uge hyldede aftalen som en historisk mulighed for at skabe mere inklusiv vækst gennem global handel og investeringer. "Aftalen kan forbedre arbejdsforhold, sikre et renere miljø og styrke små og mellemstore virksomheder, hvilket vil komme alle befolkninger og regeringer til gavn", sagde han.

Tårnhøje forventninger

Der har været tale om vanskelige forhandlinger, som er endt med vidtgående kompromisser på en række sensitive områder, som fx landbrug, arbejdstagerrettigheder og mælkeproduktion, er landenes forventninger til udbyttet af aftalen tårnhøje. Ministrene håber, at den udover at medføre økonomisk vækst vil skabe flere og bedre betalte jobs, større innovation, højere produktivitet, bedre levestandard, reduktion af fattigdommen i landene samt fremme af transparens og god regeringsførelse.

Aftalen er bemærkelsesværdig i lyset af de store vanskeligheder, der har præget de globale handelsforhandlinger inden for Doha-runden i nu over 15 år.

I den forbindelse understregede OECD's generalsekretær, Angel Gurría, ved aftalens indgåelse, at TPP har potentiale til at styrke det multilaterale system, idet den går længere end de eksisterende WTO forpligtelser. Ifølge Gurría vil aftalen styrke befolkningernes tillid til deres regeringers evne til at levere ambitiøse mål i en tid med en ulige fordeling af den økonomiske vækst.

EU er fortsat i gang med at forhandle rammerne for frihandelsaftalen med USA, den såkaldte Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP). Det er endnu for tidligt at sige, hvilke konsekvenser underskrivelsen af TPP vil få for EU's forhandlinger med USA. Mange håber dog, at afslutningen af TPP vil sætte fart i EU/USA-forhandlingerne.

OECD's arbejde for global frihandel og investeringer

Frihandel er en mærkesag for OECD. Et af organisationens vigtige indsatser på området er arbejdet med de såkaldte globale værdikæder (*Global Value Chains*), der har til formål sænke barriererne for investeringer og fremme produktion på tværs af grænser.

En global værdikæde beskriver de mange produktionsled, der på tværs af landegrænser bidrager til fremstillingen af varer. Selvom en Renault-bil eksempelvis er fremstillet i Frankrig, er mange af dens reservedele produceret i andre lande over hele verden fra Tyskland til Korea.

OECD samarbejder med nationale regeringer for at fremme deltagelsen i globale værdikæder. Dette kan gøres ved markedsåbninger og sikring af et frit marked, men også ved at lande investerer i uddannelse og færdigheder, infrastruktur, logistik og innovation. Sådanne tiltag vil ifølge OECD styrke regeringers evne til at levere og transportere varer, som er af høj kvalitet og tilpasset den globale efterspørgsel.

OECD udgiver også et globalt indeks over landes restriktioner indenfor handel med tjenesteydelser (*Service Trade Restrictiveness Index*). International handel med tjenesteydelser driver udveksling af idéer, know-how og teknologi, men er ofte hæmmet af handelsbarrierer og nationale diskrimination. Indekset hjælper med at identificere det, der begrænser handlen, og OECD foreslår landene redskaber, som kan bruges til at forbedre dem.